

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35101	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Uitgebeelde lichaamshoudingen en bewegingen nabootsen.	herhalen			
35102	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Beschreven lichaamshoudingen en bewegingen uitvoeren.	herhalen			
35103	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Lichaamshoudingen en bewegingen benoemen.	herhalen			
35104	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	De belangrijkste lichaamsdelen aanwijzen en benoemen.	herhalen			
35105	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Een menselijke figuur tekenen met de belangrijkste lichaamsdelen op de juiste plaats (hoofd, romp, benen, armen, oren, ogen, neus en mond).	herhalen			
35106	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Inschatten hoeveel ruimte hun eigen lichaam inneemt (bijv. kledingstukken passen).	herhalen			
35107	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Bij eenhandige taken een duidelijke voorkeur tonen voor de linker- of rechterhand.	bereiken			
35108	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	Hun voorkeurhand tonen, wanneer er expliciet naar gevraagd wordt.	bereiken			
35109	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Lichaamsoriëntatie	De begrippen links en recht in de juiste context gebruiken.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35201	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen gebruiken (m.b.t. positie, richting, windrichting, afstand)	Ruimtebegrippen gebruiken om relaties te duiden tussen zichzelf en elementen in de werkelijke ruimte (bijv. ik zit tussen Joke en Stan, Joke zit links van mij ...).	bereiken			
35202	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen gebruiken (m.b.t. positie, richting, windrichting, afstand)	Ruimtebegrippen gebruiken om relaties te duiden tussen elementen in de werkelijke ruimte (bijv. wie zit achter Joke en voor Stan? Wie zit links van de juf? ...).	bereiken			
35203	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen gebruiken (m.b.t. positie, richting, windrichting, afstand)	Ruimtebegrippen gebruiken om relaties te duiden tussen elementen in verkleinde ruimtes en/of maquettes.	bereiken			
35204	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen gebruiken (m.b.t. positie, richting, windrichting, afstand)	Ruimtebegrippen gebruiken om relaties te duiden tussen op plattegronden voorgestelde elementen.	aanzetten			
35207	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	op, in, uit	herhalen			
35208	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	binnen, buiten	herhalen			
35209	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	naast, tussen, midden	herhalen			
35210	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	voor - achter	herhalen			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35211	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	vooraan - achteraan	herhalen			
35212	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	ervoor - erachter	herhalen			
35213	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	voorste - achterste	herhalen			
35214	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	voorkant - achterkant	herhalen			
35215	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	voorzijde - achterzijde	herhalen			
35216	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	boven - onder	herhalen			
35217	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	bovenaan - onderaan	herhalen			
35218	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	erboven - eronder	herhalen			
35219	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	bovenste - onderste	herhalen			
35220	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	bovenkant - onderkant	herhalen			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35221	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	bovenzijde - onderzijde	herhalen			
35222	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	ver - dicht	herhalen			
35223	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	veraf - dichtbij	herhalen			
35224	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	dichterbij - verderaf	herhalen			
35225	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	dichtst bij - verst	bereiken			
35226	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	links - rechts	bereiken			
35227	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	linkerkant - rechterkant	bereiken			
35228	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	linkerzijde - rechterzijde	bereiken			
35229	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	linksboven - rechtsboven	aanzetten			
35230	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Ruimtebegrippen	linksonder - rechtsonder	aanzetten			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35303	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Ruimtebeleving	Orde houden en brengen in een beperkte ruimte (bijv. de speelhoek; hun bank ordelijk houden ...).	bereiken			
35304	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Ruimtebeleving	Orde houden en brengen in de klas (bijv. de klas opruimen, turtoestellen terug op de afgesproken plaats zetten ...).	bereiken			
35305	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Ruimtebeleving	Orde houden en brengen in de school (bijv. de speelplaats ordelijk houden, de jassen aan de kapstok hangen ...).	aanzetten			
35306	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Ruimtebeleving	Suggesties geven voor het (her)inrichten van de klas (bijv. de klasinrichting wijzigen, de stoelen schikken rond een tafel ...).	bereiken			
35307	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Ruimtebeleving	Suggesties geven voor het (her)inrichten van de school (bijv. herinrichting van de speelplaats).	aanzetten			
35312	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	De werkelijke ruimte vrij verkennen en terugkeren naar een afgesproken, vooraf verkende plaats in de klas.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35313	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	De werkelijke ruimte vrij verkennen en terugkeren naar een afgesproken, vooraf verkende plaats in de school.	bereiken			
35314	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	De werkelijke ruimte vrij verkennen en terugkeren naar een afgesproken, vooraf verkende plaats in de onmiddellijke schoolomgeving.	aanzetten			
35316	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Vanuit hun standpunt de richting naar een bepaalde locatie aanwijzen in de klas.	bereiken			
35317	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Vanuit hun standpunt de richting naar een bepaalde locatie aanwijzen in de school.	bereiken			
35318	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Vanuit hun standpunt de richting naar een bepaalde locatie aanwijzen in de onmiddellijke schoolomgeving.	aanzetten			
35320	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Een beschreven route afleggen in de klas.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35321	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Een beschreven route afleggen in de school.	bereiken			
35322	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Een beschreven route afleggen in de onmiddellijke schoolomgeving.	aanzetten			
35324	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Aan elkaar een route beschrijven in de klas.	bereiken			
35325	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Aan elkaar een route beschrijven in de school.	bereiken			
35326	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Aan elkaar een route beschrijven in de onmiddellijke schoolomgeving.	aanzetten			
35328	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Zelf een route zinvol uitstippelen en afleggen (bijv. zonder omweg, rekening houdend met hindernissen ...) in de klas.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35329	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Zelf een route zinvol uitstippelen en afleggen (bijv. zonder omweg, rekening houdend met hindernissen ...) in de school.	bereiken			
35330	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Zelf een route zinvol uitstippelen en afleggen (bijv. zonder omweg, rekening houdend met hindernissen ...) in de onmiddellijke schoolomgeving.	aanzetten			
35332	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Mentaal een standpunt innemen (bijv. op basis van een foto de locatie en kijkrichting van de fotograaf achterhalen, wat zie je als je thuis uit het raam kijkt ...) in de klas.	bereiken			
35333	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Mentaal een standpunt innemen (bijv. op basis van een foto de locatie en kijkrichting van de fotograaf achterhalen, wat zie je als je thuis uit het raam kijkt ...) in de school.	bereiken			
35334	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	Oriënteren in de werkelijke ruimte	Mentaal een standpunt innemen (bijv. op basis van een foto de locatie en kijkrichting van de fotograaf achterhalen, wat zie je als je thuis uit het raam kijkt ...) in de onmiddellijke schoolomgeving.	aanzetten			
35336	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	De windstreken	De plaats van de zon aanwijzen gedurende de dag.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35337	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	De windstreken	Het verband leggen tussen de zonnestand en het tijdstip van de dag (bijv. de zonneventjes: ochtendzon, middagzon, avondzon, nooit zon).	aanzetten			
35338	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de werkelijke ruimte	De windstreken	Het verband leggen tussen de zonnestand, het tijdstip van de dag en de windstreken (bijv. ochtendzon/oosten, middagzon/zuiden ...).	aanzetten			
35401	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 3D (verkleinde ruimte / maquette)	De maquette van de klas oriënteren (richten) op basis van herkenningspunten in de werkelijke ruimte.	bereiken			
35405	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 3D (verkleinde ruimte / maquette)	De voorgestelde elementen identificeren en benoemen op de maquette van de klas.	bereiken			
35409	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 3D (verkleinde ruimte / maquette)	Iets of iemand lokaliseren op de maquette van de klas.	bereiken			
35413	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 3D (verkleinde ruimte / maquette)	Aan elkaar een route beschrijven/een beschreven route aanduiden op de maquette van de klas.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35417	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 3D (verkleinde ruimte / maquette)	Zelf een zinvolle route uitstippelen op de maquette van de klas.	bereiken			
35421	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid	Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 3D (verkleinde ruimte / maquette)	Mentaal een standpunt innemen (bijv. Wat ziet het poppetje als het hier staat? Waar stond de fotograaf? ...) op de maquette van de klas.	bereiken			
35501	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	De plattegrond oriënteren (richten) op basis van herkenningpunten in de werkelijke ruimte.	bereiken			
35505	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	De voorgestelde elementen identificeren en benoemen de plattegrond van de klas (of een andere vertrouwde ruimte, bijv. eigen kamer).	bereiken			
35509	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	Iets of iemand lokaliseren op de plattegrond van de klas (of een andere vertrouwde ruimte, bijv. eigen kamer).	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35513	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	Aan elkaar een route beschrijven/een beschreven route aanduiden op de plattegrond van de klas (of een andere vertrouwde ruimte, bijv. eigen kamer).	bereiken			
35517	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	Een route afleggen die is aangeduid op de plattegrond van de klas (of een andere vertrouwde ruimte, bijv. eigen kamer).	bereiken			
35521	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	Zelf een zinvolle route uitstippelen op een plattegrond van de klas (of een andere vertrouwde ruimte, bijv. eigen kamer).	bereiken			
35525	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Oriëntatie in de voorgestelde ruimte 2D (plattegrond, luchtfoto, satellietbeeld, kaart, globe)	Oriëntatie op de plattegrond	Mentaal een standpunt innemen (bijv. Wat zie je als je hier zou staan, waar stond de fotograaf?...) op een plattegrond van de klas (of een andere vertrouwde ruimte, bijv. eigen kamer).	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35602	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Andere kaartvaardigheden en kaartkennis	Schaal en schaalaanduidinge n	Aangeven dat de werkelijkheid vergroot of verkleind kan worden voorgesteld.	bereiken			
35603	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Andere kaartvaardigheden en kaartkennis	Schaal en schaalaanduidinge n	Van de werkelijke ruimte een maquette maken.	bereiken			
35604	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Andere kaartvaardigheden en kaartkennis	Schaal en schaalaanduidinge n	Van een maquette een plattegrond maken en daarbij aandacht hebben voor de overeenkomsten tussen de maquette en de plattegrond.	bereiken			
35609	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Andere kaartvaardigheden en kaartkennis	Legende	De relatie leggen tussen een symbool en datgene/diegene waar het symbool voor staat.	bereiken			
35610	Ruimtebeleving, ruimtelijke oriëntatie en kaartvaardigheid - Andere kaartvaardigheden en kaartkennis	Legende	Een eenvoudige legende tekenen bij een zelfgemaakte maquette en plattegrond.	bereiken			
35702	Topografische kennis		Hun adres meedelen (straat, huisnummer, gemeente/stad).	bereiken			
35703	Topografische kennis		De begrippen wijk, dorp, gemeente/stad in de juiste context gebruiken.	aanzetten			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35801	Landschappen - Ruimtelijke ordening		Eenvoudige landschapselementen in de eigen omgeving benoemen (bijv. weiden, bomen, woningen, straten, pleinen, bossen, fabrieken ...).	herhalen			
35802	Landschappen - Ruimtelijke ordening		Opvallende verschillen in landschappen en omgevingen, door mensen ingericht, verwoorden (bijv. veel huizen versus weinig huizen).	herhalen			
35803	Landschappen - Ruimtelijke ordening		Een landschap beschrijven m.b.v. eenvoudige landschapselementen (bijv. weiden, bomen, woningen, straten, pleinen, parken, rivieren, bossen, fabrieken ...).	aanzetten			
35907	Verkeer en mobiliteit	Te voet	Onder begeleiding veilig voorbij een hindernis op de stoep stappen.	bereiken			
35908	Verkeer en mobiliteit	Te voet	Veilig een straat oversteken met hulp van een gemachtigd opzichter.	bereiken			
35909	Verkeer en mobiliteit	Te voet	Onder begeleiding veilig een straat met verkeerslichten oversteken.	bereiken			
35921	Verkeer en mobiliteit	Met de wagen	Aangeven dat iedereen in de wagen een gordel moet dragen.	herhalen			
35922	Verkeer en mobiliteit	Met de wagen	Onder toezicht met het openbaar vervoer/schoolbus meerijden zonder zichzelf en anderen in gevaar te brengen.	herhalen			
35923	Verkeer en mobiliteit	Met de wagen	Aangeven dat het veiliger is om aan de stoepkant uit de wagen te stappen.	bereiken			
35924	Verkeer en mobiliteit	Op de fiets	Aangeven dat het veilig is om op de fiets steeds een valhelm te dragen.	herhalen			
35925	Verkeer en mobiliteit	Op de fiets	Aangeven wat de regels voor een veilige fietsuitrusting zijn.	bereiken			
35926	Verkeer en mobiliteit	Op de fiets	Aangeven dat ze op het fietspad moeten fietsen.	bereiken			
35946	Verkeer en mobiliteit	De schoolomgeving	In de eigen omgeving plaatsen herkennen waar ze veilig kunnen spelen en waar niet.	herhalen			
35947	Verkeer en mobiliteit	De schoolomgeving	In de eigen omgeving gevaarlijke verkeerssituaties herkennen en veilige oplossingen aangeven voor het probleem.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
35950	Verkeer en mobiliteit	Gezien worden in het verkeer	Aangeven dat ze beter opvallen met een vlaggetje aan de fiets.	herhalen			
35951	Verkeer en mobiliteit	Gezien worden in het verkeer	Aangeven dat het veilig is om overdag fluorescerend materiaal te dragen.	bereiken			
35952	Verkeer en mobiliteit	Gezien worden in het verkeer	Aangeven dat het veilig is om in het donker reflecterend materiaal te dragen.	aanzetten			
35958	Verkeer en mobiliteit	Behendigheid op de fiets	Met de fiets uit stilstand vertrekken, sturen en afremmen.	aanzetten			